

แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการ
ประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มคอ.7

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2562

สรุปผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. ปัญหาในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มคอ.7 ในรอบปีที่ผ่านมา

จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำรายงานฯ มคอ.7 ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่ามีหลากหลายประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ด้านการจัดเตรียมข้อมูล

- ข้อมูลจากทางส่วนกลางในระบบของมหาวิทยาลัยยังขาดความถูกต้อง เช่น ข้อมูลภาวะการมีงานของบัณฑิตที่มีการสรุปตัวเลขที่มีการคำนวณไม่ตรงกับระบบ มีการลงข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันในบางประเด็น
- หลักสูตรขาดการจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการเขียนรายงานฯ ที่เป็นระบบทำให้ข้อมูลในบางประเด็นยังไม่ครบถ้วน

1.2 ด้านการเขียนรายงานผลฯ

- การเขียนรายงานผลการดำเนินงานฯ ในหลายหลักสูตรยังไม่สามารถเขียนเป็นระบบะ PDCA
- ขาดการตั้งเป้าหมายในการดำเนินงาน ทำให้การเขียนไม่มีความชัดเจน
- มีการเขียนงานที่ขาดการเชื่อมโยงประเด็นและไม่ครบตามองค์ประกอบที่กำหนด
- มีการแบ่งการเขียนรายงานแต่ละหมวดจากผู้เขียนหลายคน ทำให้รูปแบบการเขียนรายงานไม่มีความสัมพันธ์กัน มีการใช้คำที่แตกต่างกันทำให้การเขียนรายงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 ด้านบุคลากร

- บุคลากรสายวิชาการหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ
- บุคลากรสายวิชาการมีทัศนคติที่ค่อนข้างไม่ดีต่อการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ หรือมีความเห็นว่าทำให้ภาระงานมีมากขึ้น ตลอดจนยังไม่เป็นประโยชน์ของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ อย่างชัดเจน
- หลายหลักสูตรมีการปรับเปลี่ยนผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ ทุกปี ทำให้การเขียนรายงานผลการดำเนินงานฯ ขาดความถูกต้องและครบถ้วน

2. เทคนิคการเตรียมเอกสาร/เนื้อหา/ข้อมูลที่สำคัญสำหรับการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มคอ.7

จากการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมกิจกรรม เกี่ยวกับเทคนิคการเตรียมเอกสาร/เนื้อหา/ข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ มีประเด็นและเทคนิคที่สำคัญ ที่ทำให้มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

2.1 ด้านการจัดเตรียมข้อมูล

- หลักสูตรมีการวางแผนการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยเอาองค์ประกอบตัวบ่งชี้ของกรรารายงานผลการดำเนินงานฯ มาทำความเข้าใจร่วมกันเช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการระดับหลักสูตรฯ โดยมีการจัดโครงการพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องกับองค์ประกอบตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน เช่น โครงการด้านการบูรณาการเรียนการสอนกับการวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น
- การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูล ได้แก่ มคอ.3 มคอ.5 และข้อมูลในเชิงปริมาณ เช่น ความพึงพอใจของนักศึกษา ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ตลอดจนภาวะการมีงานของบัณฑิต โดยประสานงานแจ้งนักศึกษาให้กรอกข้อมูลในระบบให้ครบถ้วน
- การจัดทำระบบการจัดเก็บเอกสารที่เป็นหมวดหมู่ตามองค์ประกอบตัวชี้วัด โดยเก็บเป็นรายโพลเดอร์ ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลและดึงข้อมูลมาใช้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

2.2 ด้านบุคลากร

- ประธานหลักสูตรมีหน้าที่หลักในการดึงข้อมูลเชิงปริมาณในด้านต่าง ๆ มาให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละหมวด ตลอดจนการกำกับติดตามการดำเนินงานการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ อย่างใกล้ชิด
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรมีการประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์ องค์ประกอบตัวชี้วัด ร่วมกัน ให้มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถวางแผนการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน
- การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ โดยมีการมอบหมายตามหน้าที่ที่รับผิดชอบของอาจารย์แต่ละท่าน
- ประธานหลักสูตรมีหน้าที่ในการกำกับติดตามการจัดเตรียมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นรายไตรมาส

2.3 ด้านข้อมูลที่สำคัญ

- ข้อมูลทางสถิติของนักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร เช่น รอยละของนักศึกษาที่สำเร็จตามหลักสูตร
- จำนวนและรอยละของนักศึกษาที่สอบผ่านตามแผนการศึกษาของหลักสูตรในแต่ละปี อัตราการเปลี่ยนแปลง
- จำนวนนักศึกษาแรกเข้าและแผนการรับนักศึกษาประจำปีการศึกษานั้นๆ
- กิจกรรมการเตรียมความพร้อมสำหรับนักศึกษา
- จำนวนสถิติเกี่ยวกับภาวะการดำเนินงานของบัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว 1 ปี
- ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
- สรุปผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละรายวิชาในหลักสูตร
- แผนการบริหารและพัฒนาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- ประสิทธิภาพของการสอนในมาตรฐานผลการเรียนรูแต่ละด้านตามกรอบ TQF
- สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกสถาบันที่มีผลกระทบต่อหลักสูตร
- การบ่งชี้ผลการดำเนินงาน ตามกรอบ TQF

3. ปัจจัย/เทคนิคที่สำคัญที่ทำให้การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มคอ.7 ประสบความสำเร็จ

จากการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเทคนิคที่สำคัญในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ ให้ประสบความสำเร็จ หรือได้รับคะแนนการประเมินมากกว่า 3.51 มีรายละเอียดดังนี้

- การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์องค์ประกอบตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้มีความเข้าใจตรงกัน
- การตั้งเป้าหมายของแต่ละตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

การรับนักศึกษา

เป้าหมายเชิงปริมาณ (ผล)	เป้าหมายเชิงคุณภาพ (ผล)
นักศึกษาแรกเข้ามีจำนวนเป็นไปตามแผนรับ นักศึกษาไม่น้อยกว่า 40 คน	นักศึกษาแรกเข้ามีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดในมคอ.2 (หลักสูตรระบุคุณสมบัติ นักศึกษาแรกเข้าไว้ใน มคอ.2)

- การวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน มีการประชุมและปรึกษากันในหลักสูตรอย่างต่อเนื่องตลอดจนการแบ่งหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ ไว้อย่างชัดเจนเช่นเดียวกัน
- การเขียนรายงานยึดตามประเด็นตัวชี้วัดอย่างครบถ้วนภายใต้การตีความร่วมกันภายในหลักสูตร โดยมีการนำเล่ม มคอ. 2 มาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาแต่ละตัวบ่งชี้
- ความร่วมมือกันของอาจารย์ภายในหลักสูตร ที่มีแนวคิดและเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน มีความเข้าใจบริบทการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน
- การมีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างหลักสูตร หรือระหว่างมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจได้มากขึ้น
- การมีผู้รวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ ให้มีการเขียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการรายงานในเชิงกระบวนการให้มีทิศทางเดียวกันโดยการตีความตามเกณฑ์การให้คะแนนอย่างถูกต้อง

เกณฑ์การประเมิน

ปรับปรุงอย่างยิ่ง (0)	ปรับปรุง (1)	พอใช้ (2)	ปานกลาง (3)	ดี (4)	ดีมาก (5)
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีระบบ • ไม่มีข้อมูล • ไม่มีแนวคิดในการกำกับติดตามและปรับปรุง • ไม่มีข้อมูลหลักฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบมีกลไก • ไม่มีการนำกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน 	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบมีกลไก • มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน • มีการประเมินกระบวนการ • ไม่มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการ 	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบมีกลไก • มีการนำระบบกลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน • มีการประเมินกระบวนการ • มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน 	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบมีกลไก • มีการนำระบบ กลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน • มีการประเมินกระบวนการ • มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน • มีผลจากการปรับปรุงเห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> • มีระบบมีกลไก • มีการนำระบบ กลไกไปสู่การปฏิบัติ/ดำเนินงาน • มีการประเมินกระบวนการ • มีการปรับปรุง/พัฒนากระบวนการจากผลการประเมิน • มีผลจากการปรับปรุงเห็นชัดเจนเป็นรูปธรรม • มีแนวทางปฏิบัติที่ดีโดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ยืนยันและกรรมการผู้ตรวจประเมิน สามารถให้เหตุผลอธิบายการเป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ชัดเจน

4. ประโยชน์ของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF) มคอ.7

จากการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ ผู้เชี่ยวชาญและผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานฯ มีรายละเอียดดังนี้

- ทำให้ทราบถึงการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ และการพัฒนาหลักสูตรในช่วงเวลาที่ผ่าน ทำให้มองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องของหลักสูตร เพื่อให้สามารถวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรฯ ในรอบปีถัดไปให้เกิดประสิทธิภาพ
- ทำให้การดำเนินงาน/การบริหารหลักสูตรมีระบบและกลไกที่ดี มีการนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ทำให้หลักสูตรได้รับความเชื่อมั่นในด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกรอบ TQF
- ทำให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรเกิดความรู้ความเข้าใจในความเป็นอัตลักษณ์ของหลักสูตรตนเองเพิ่มขึ้น
- ทำให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรใหม่ประสิทธิภาพ
- ทำให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพสามารถรองรับตลาดแรงงานได้